

denne Mand besidder, kan man ikke skolemedsigte indpode eller indplante i Nogen. Men der kunde dog ganske vist have været gjort Forsøg paa først og fremmest i vor egen Sæetat at opfostre unge Mænd, der besade nogen Skikfæthed til den Slags Virksomhed, til efterhaanden at gaae ind i Hr. Wains Forretning, og skulde vor Sæetat være saa fattig, at den blandt alle sine Medlemmer ikke kunde præstere En eller To, som kunde arbejde sig op til den Stilling, Hr. Wain nu indtager, hvorfor søger man saa ikke i den Guldgrube af dygtige Mechanikere, hvorfra man har faaet ham, nemlig i England selv? Hvad han har forstaaet at arbejde sig op til herhjemme, maa en Anden jo dog kunne arbejde sig op til paa lignende Maade, og Marinebestyrelsen vilde da være kommen i den overordentlig heldige Situation, paa den ene Side at faae en uundværlig Mand til sit eget Brug paa Værftet, og paa den anden Side at have ophjulpet den private Fabrication ved den saa særdeles dygtige Mand, den nu har i sin Tjeneste. Man vilde da have havt en dobbelt Fordeel uden at kjende til de nuværende Mangler, idet man altid kunde være vis paa, at hvad der leveredes fra den private Fabrik, vilde blive underkastet en saadan Undersøgelse, der hverken var eller kunde mistænkes for at være paavirket af Partiskhed. Det er et Ansvar, der maa komme til at hvile paa en stor Mængde Marineministre, at man ikke i den Henseende har gjort, hvad man kunde og burde have gjort.

Det er, mine Herrer, ikke frugtesløst at tale om disse Ting, skjøndt der ikke er stillet noget enkelt Endringsforslag, hvortil Udtalelserne derom kunne knytte sig. Det er overhovedet ikke af den Art Forhold, hvorom et enkelt Medlem kan stille Endringsforslag, men Finantslovens Behandling er det naturlige Steb, hvor man kan høre sig om Forhold som disse og derigjennem paavirke Ministeren til at benytte det Initiativ, som han alene her rettelig kan bruge til at kunne virke paa dette Omraade. Derfor siger jeg, at hvad der her er blevet httret om dette Forhold ved foregaaende Behandlinger, og hvad der er eller maatte blive httret derom idag, ikke maa betragtes som spildt, fordi vi ikke komme til Afstemning over et enkelt Punkt, hvorigjennem

Thingets Mening kan udtale sig, og hvorigjennem der kan stables et af de saameget efterspurgte „Tryk“. Det, at Forholdet drages frem og fremstilles fra forskjellige Sider, har sin store Nytte, thi det vil lette Opgaven for en Bestyrelse, som med Alvor vil gribe ind i dette Forhold og løse Conflicten paa en saadan Maade, at alle Parter kunne være tjente dermed. — Jeg har forrige Gang stillet Alternativet, og jeg troer ikke, at det er forandret. Enten Staten eller det private Firma maa heelt have denne uundværlige Mand. Enten maa Staten beholde ham paa de Betingelser, han selv mener at kunne gaae ind paa — Betingelser, der vistnok vilde blive større end dem, vi ellers tænke os Embedsmænd stillede under — og i saa Fald, naar Staten beholder ham, maa Følgen blive, at der indtræder et andet Forhold til den private Fabrik end nu; thi han er nu engang knyttet saa nøie dertil, at der maa anvendes særlig Omhyggelighed for, at han ikke, selv om Staten tog en saadan Bestemmelse, som jeg her har antydet, factiff vedblev at være den private Fabriks ledende Tanke. Eller — og dette Sidste forekommer mig at være at foretrække — Staten maa sige: Det, som det først og fremmest kommer os an paa, er, at vi indenfor Landets Grændser have en saadan Fabrik, at vi ikke behøve at gaa udenfor Landet for at forarbejde vore Maskiner eller at faae dem istandsatte, og vi afstaae derfor denne uundværlige Mand til den private Fabrication. Et af To! Vil man bevare Forholdet, som det nu er, og troste sig med, at om det end er formaliter slet, er det dog realiter hyperligt, saa vil man efterhaanden arbejde sig mere og mere ind i et Uføre og bidrage til, at den mindre gode Stemning, hvorpaa der jo er kommet flere Exempler frem i denne Sag, og som den ærede foregaaende Taler ikke var fri for at give os en Prøve paa i det Forhold, hvorpaa han udsprøgligt gik ind, griber mere og mere om sig og derved, hvad enten man bevilger nye Skibe eller ikke, kommer til at svække Noget af det, som er en Hovedsag i Marinen, nemlig det indbyrdes gode Forhold, den gode Tone og den gjensidige Tillid. — Jeg haaber, at den ærede Minister vil erindre det Punkt, jeg leilighedsvis berørte, angaaende Afleve-